

נקודה למחשבה

0527-696-749

Nekuda52@gmail.com

לרפואה שלימה
שמחה בת רובינא
להצלחת התורה
ובני ביתו

אוהב חידות?
היכן מצינו מיני
עופות הגדלים
באילן?

הידעה?
"הרצועות והבתיים"
בצבע שחור, כשם שצבע שחור
אינו מקבל צבע אחר, כך הקב"ה
לא מחליף את ישראל"
(עטרת זקנים או"ח
סי' לא)

שמור על הכבוד!

וכעת נשאל, מדוע בימינו אין אנו רואים תלמידי חכמים שעורכים גלות? מה נשתנה הדור הזה משאר הדורות? ביאר הרב שטיינמן זצ"ל, שבאמת בדורות קודמים בני התורה היו צריכים להגיע אל הבזיונות, לצאת למסע גלות בכדי לחטוף בזיונות והשפלה ולהשיג התעלות, אולם בדור שלנו המצב אחרת, בשביל להשיג השגות ולהגיע לענווה, אין צורך לצאת לחפש בזיונות. בן התורה יכול להישאר במקומו, כי התקשורת כבר דואגת לעשות את העבודה, היא זו שמשפילה ומבזה את התורה ולומדיה... כן, לצערנו זו דרכם כסל למו, לבזות את התורה ולהכפיש את שמם של תלמידי החכמים...

אלא שגם אנו צריכים להזהר שלא נלך בדרכם, שלא יפלט מפינו ולו הביזוי הקטנטן ביותר על תלמידי חכמים... לפני שנמשיך, נקדים מעשה קטן על גורל הגר"א... רבי אהרן קוטלר זצ"ל רצה לצאת משנחאי שבסין, והסתפק לאן לנסוע, האם לאמריקה, למדבר הרוחני [שהיתה בעבר], שם נמצא רבי משה פיינשטיין זצ"ל ולסייע לו להרים קרנה של תורה, או האם לנסוע לארץ ישראל שאווירה מחכים ולעסוק שם בתורה. והרב קוטלר הכריע, שיש להטיל גורל הגר"א והוא שיכריע. והנה הפסוק שעלה לו בגורל, בחומש שמות פרק ד פסוק כז, והוא "וַיֹּאמֶר ה' אֶל-אַהֲרֹן לֵךְ לְקִרְאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה", שממש מרמז לו, לאהרן, לצאת לקראתו ולעזרתו של רבי משה פיינשטיין, אל המדבר הרוחני, זו אמריקה... וכעת נשוב לענייננו... בתקופה הסמוכה לפטירתו של רבי משה פיינשטיין זצ"ל, היה בחור צעיר שאחזוהו מיוחשים בראשו, כבר כמה חודשים שהבחור סובל כאבי תופת עזים, מבלי שהרופאים ימצאו מזור או סיבה לתופעה. לאחר ייעוץ רב, אחד הרבנים הציע לו לערוך גורל הגר"א. והנה, בגורל עלה הפסוק בספר במדבר פרק יב פסוק ח "וַמִּדְבַּע לֹא יִרְאֶתָם לְדַבֵּר בְּעִבְדֵי מֹשֶׁה". הרב שערך את הגורל אמר לו "לפי הפסוק נראה ש'דיברת' על רבי משה פיינשטיין זצ"ל שנפטר לא מזמן", אלא שהבחור הכחיש. הרב נעץ בו עיניו ואמר לו "יקירי, הגורל לא טועה!", משהרהר קלות, הבחור נזכר והודה, שבשעת הלווייתו של הרב משה פיינשטיין בשושן פורים, הרבנים האריכו בהספדים, והוא התעצבן קצת ולחש באוזן חברו בנימת צחוק "רב' משה, רב' משה, סוף סוף זה פורים, דיל יש גבול!"... משנודע הדבר, הבחור הלך לצינונו של הרב פיינשטיין, עם אחוזת מרעיו, ובמנין עשרה ביקש מחילה, ו...הכאבים חלפו...

כי לבורא עולם, ישנם שליחים להעניש על בזיון תלמיד חכם, כמובא במדרש (תנחומא במדבר טו) "צדיק פתמר פתח. מה הפתמה הזו עושה פתרים ועושה קוצים, וכל מי שמבקש לגנב הפתמים, הקוצים שבה שולטים בו, כך הצדיקים והחכמים גני תורה, כל מי שאינו משמר עצמו מהם, נופל בגיהנם ולוקה בעולם הזה. למה? שששיתן נשיכת שועל, ועקיצתו עקיצת עקרב, ולחישתו לחישת שרף, ואף כל דבריהם כגחלי אש". וכשם שהקוצים הם השליחים

כידוע, דרכם של צדיקי הדורות הקודמים, היתה לקבל על עצמם גלות, ללכת למחוזות רחוקים ולהסתיר את זהותם. רצונם היה לקבל בזיונות, לספוג השפלות, לברוח מכבוד ומגשמיות, בכדי

לזכות לעלייה רוחנית והשגות קדושות... גם הגר"א, הגאון מוילנא זצ"ל, נימנה בין אלו שקבלו על עצמם גלות. מספרים שבאחד המקומות אליהם נדד, הזדמן לחתונה, והתיישב בשולחן העניים [כמובא בספר קב הישר (פרק י) "העושה שמחה לבנו או לבתו ולא הזמין לסעודה עניים, אזי מתעורר הקטרוג מלילית" הרשעה ומסטרא אחרא עד שמביאים איזה יסורין ומידות הקשות על בעל הסעודה"]. במהלך הסעודה גילה בעל הבית לתדהמתו שנגנב לו חפץ יקר. מבלי לחשוב פעמיים, המארח תלה את האשמה באורחים העניים, וישב לחקור אותם וכן לפשפש בבגדיהם. והנה, כאשר תיחקר את הגאון, הוא סירב לענות את שמו. בעל הבית הסיק מכך שהוא הגנב, השמועה עברה חיש בין הנוכחים וכולם נקהלו עליו להרביץ לו. דוד החתן הציע להושיב את החשוד במזרח, בשולחן הכבוד, ולהרביץ לו לפני כולם, והגאון שתק. הדוד הושיב אותו על כסא, שמאחוריו היתה דלת פתוחה, צעק "ככה יעשה לאיש", ובעט בו בחוזקה, מה שגרם לגאון להתהפך אחורה ולהתגלגל אל מחוץ לאולם מבעד לדלת, והמסובים כולם פרצו בצחוק אדיר. משהתעשת הגאון, הוא קם, הציץ מבעד לדלת לעברו של החתן וראה שגם הוא צוחק, ואמר "ברוך ה', זכיתי לשמח חתן"... גם רבי חיים מואלוז'ין זצ"ל, תלמידו של הגר"א, קיבל על עצמו גלות. הבעיה היתה, שברגע שהוא סיפר זאת לאשתו, היא ביקשה להצטרף אליו. הרב הפציר בה שתישאר ולא תבוא, בכדי שלא תגלה את זהותו [אמנם שמו התפרסם והלך למרחוק, אלא שבימיהם לא היו תמונות של רבנים וגם לא קלפים של ילדים בכדי שיכירו איך הרבנים נראים]. לאחר דין ודברים, סיכמו בני הזוג שהאשה תצטרף אך לא תגלה את שמו. גם הם, במהלך הנדודים נקלעו למקרה דומה, היה זה אירוע שבו נגנב חפץ, ושוב פנו לשולחן העניים, לערוך מבדק. וכמעשה רבו, גם רבי חיים לא גילה את שמו, מה שהדליק את הנורה האדומה למארחים. אלא שבמקרה הזה, הסועדים הציבו אותו במרכז מעגל הריקודים והחלו לבעוט בו. נהיה ממש 'שישו ושמחו'. הנשים ששהו בעזרה, שמעו את קולות השמחה שאצל הגברים, ופתחו את המחיצה לראות ולהנות. משגילתה אשת הרב שמרביצים לבעלה, מיד היא פרצה פנימה וזעקה "תעזבו אותי! אתם לא יודעים מי הוא". הרב זיהה את קול זעקותיה, ופחד שהיא תגלה שזה הוא, ולכן צעק כנגדה "לא, שלא תעזי לגלות!", כעת בני המשפחה הבינו שודאי הוא הגנב, והוסיפו להכותו חזק יותר. הרעבצען (הרבנית) לא יכלה לעמוד במחזה, וגילתה להם מי הוא. הם נדהמו לגלות שזה הרב ועזבו אותו. הרב קם, ניקה את הבגדים, ואמר לרבנית "עזבי! לכי הביתה! אמרתי לך שלא תעמדי בזה..."

של התמר להעניש, כך הצדיק הגם שאינו נוקם בעצמו, מחמת שאינו מקפיד או מחמת שאינו שומע, או מחמת שנפטר, מכל מקום ישנם מספיק ממונים, שליחים מהשמים, להעניש את מבזהו... פטירתו של הגאון החזון איש זצ"ל היתה בליל שבת קודש, כך שנערכה ההלוויה ביום ראשון בשעה 10:00 בבוקר. כולם היו שבורים, שכן מלבד שהרב היה פוסק גדול, הוא היה גם תל-פיות לכל ניצולי השואה, לקבלת עצה, תושייה וחיזוק. בקהל המלווים שררו בכי ועצב, אלא שאחד ממשנתפי הלוויה תמה בקול "על מה כולם בוכים?! מה קרה הפרצוף שלכם ברצפה?!". הרב שלום שבדרון זצ"ל מספר, שמידענו אפילו לא הספיק לגמור את המשפט, ולפתע התחיל לצעוק ולקפץ, הסובבים ניסו לעזור לו ולחפש מה הבעיה, עד שהפשיטו לו את המכנסיים ומצאו שיש לו שם עקרב שעוקץ אותו. מיד הזמינו אמבולנס ופינו אותו לבית החולים... "עקיצתן עקיצת עקרב" כפשוטו... מפחיד...

אמנם גם אם הפנמנו שאפילו פליטת פה מסוכנת, אך האמת היא, כי השתיקה במקום הלא מתאים אף היא מסוכנת לא פחות... זאת נראה מהמעשה שלפנינו... מספרים על ה'אור החיים' הקדוש, הלא הוא רבנו חיים בן עטר זצ"ל, שנהג מידי ערב שבת לשחוט בהמה ולחלקה לבני תורה עניים. ערב שבת אחד, רוב ככל הבהמות שנשחטו בעיר נמצאו טרפות, למעט הפרה המיועדת לבני התורה. אחד מעשירי העיר הגיע לביתו של הרב, והפציר בו למכור לו נתח בשר. הרב סרב, באומרו שהבשר כבר מנוי ושייך לאברך מסוים. בשמוע העשיר את שמו של האברך, הניף ידו בזלזול ואמר "מי? לזה אתה קורה תלמיד חכם? נו נו, עוד תלמיד חכם!", אלא שהדבר לא שכנע את הרב לתת לו בשר, והעשיר יצא בידיים ריקות כלעומת שבא. והנה בליל שבת, גילו ל'אור החיים' שנגזר עליו גלות, על כך ששתק ולא מחה בעשיר בשעה שביזה תלמיד חכם בפתחון פה ובהנפת יד. הרב קיבל עליו את הגלות ויצא לדרך מיד במוצאי השבת. והנה באחת ממסעותיו, בערב שבת אחת, הזדמן ליער וראה יהודי ירא שמים שחוטב עצים ומכריז בקול 'לכבוד שבת קודש', הרב ביקש לשבות אצלו בשבת, והיהודי נאות לאירוח. היהודי אירח את הרב מבלי לדעת את שמו, ויחד הלכו לתפילה, היה זה בשבת פרשת בחוקותי. והנה בליל שבת, רב בית

הכנסת נשא דרשתו, והכניס בה י"ד ביאורים על הפסוק "אם בחוקותי תלכו", ששמע בחלומו, שנאמרו בשמים, משמו של האור החיים' הקדוש, בסיום דרשת הרב הכריז האורח "נכון, כך אמר חיים בן עטר". מששמעו הקהל כך, שקרא בשמו של גדול הדור מבלי תואר 'רב', רצו להרביץ לו, אלא שרב בית הכנסת הרגיע אותם, שכן בטח האורח מדבר מרוב רעב. למחרת, לאחר תפילת שחרית, שוב הוסיף רב הקהל לגלות י"ד פירושים נוספים שנאמרו משמו של ה'אור החיים' בשמים, ושוב הכריז האורח "נכון, כך אמר חיים בן עטר", הפעם בני הקהילה הצמידו אותו לקיר בכדי להרביץ לו, אך הרב עצר בעדם ואמר "אמנם כעת הוא שפוי אך אין עונשים אלא אם כן מזהירין". אלא שבסעודה שלישית, הרב לימד עוד י"ד ביאורים על הפסוק משמו של ה'אור החיים' [ובסך הכל מ"ב פירושים], וגם בזאת הכריז האורח "נכון, כך אמר חיים בן עטר", הפעם המתפללים כלאו אותו בעזרת הנשים, והחליטו לטפל בו במוצאי השבת, שלא לעבור בשבת על איסור חובל או מתקן. בינתיים, לאחר התפילה, הקהל הלכו להבדיל לבני ביתם, אלא שבמוצאי השבת התעוררה סופה חזקה, עוקרת עצים ומשברת סלעים. הדאגה מהסופה שהתחוללה בחוץ, השכיחה מהם את ענין האורח הכלוא בעזרת הנשים, שכן הסופה גרמה לחורבן והרס נוראי. רב הקהילה שהבין שזו גזרה משמים, מיד ערך שאלת חלום, בה גילו לו, שכל עוד גדול הדור רבי חיים בן עטר לא הבדיל בשמים עדין לא יצאה השבת, ועל כן נשמות הרשעים עדין משוחררות ואינן חוזרות לגיהנם, ועל כן הסופה רק מתגברת. הרב השכיל להבין שהאורח שבעזרת הנשים, זה גדול הדור, אור החיים הקדוש. על כן רץ הרב לחלצו מעזרת הנשים, ולבקש ממנו מחילה... וכבר באותו הלילה גילו לרבנו חיים בן עטר, שעונש הגלות התכפרה לו, ורשאי הוא לשוב לביתו... ומה למדנו? שצריך זהירות משנה, להזהר בכבוד תלמידי חכמים, בין בדיבור ופליטת פה, ובין בשתיקה, מבלי למחות על כבודם, ואפילו לומדי התורה צריכים להזהר בזה... כי בדבר הזה אין ויתורים, לא לתלמידי חכמים ולא לאוהבי התורה ומסייעיה, ה'תמכין דאורייתא'... ואפילו אם זה ה'אור החיים' הקדוש... בקיצור, ראה הוזהרת!!!

והרגיש שכל זה מחמת החלום. והחלום חזר בשמיני עצרת (בחוץ לארץ). בהיותו בסוכה, הפעם הזקן ניגש אליו יפה ומהודר בבגדים לבנים, ואמר לו "הבכתי שבכית ביום כיפור הועיל מאוד, בכדי שישלחו אותי שוב

לבשר לך שאתה יכול לתקן ולבטל את הגזירה, רבי מרדכי פרץ בבכי ממושך בחלום עד שהתעורר, אלא שביום שמיני עצרת הוא חש שמחה עצומה. בליל שמחת תורה, שוב הזקן ניגש אליו בחלום, הכניסו לחדר מרהיב ביופיו, והתחיל לגלות לו "דע לך, שאני המהר"י בן לב, כשהייתי חי, שפטתי בין איש ובין רעהו, ואחד מהם יצא חייב, אלא שהוא סירב לקבל את הדין, הוזהרתי אותו באזהרה חמורה ויצאתי, אלא שהוא רדף אחייו וסטר על פניי, וכעת הדבר הזה חקוק על עצמותי של נפטר זה כך שאין לו תקומה, אלא שאתה מיוצאי חלציו ובאפשרותך לתקן אותו, וזאת תהיה התקנה, תקנה את ספרי 'שו"ת מהריב"ל' ותלמד בו, עד שיהיה שגור על לשונך וכך יעלו את סכך מדרגה אחר מדרגה, וכך תמשיך לא פחות מארבע שנים. אלא שאתה מוכרח לגשת לקנות אותם רק אצל הרב העיר אנטיפאלע", אלא שהרב מרדכי התעכב מלעשות כדבריו, עד שאשתו חלתה מאוד. כעת המהר"י בן לב ניגלה אליו שוב בחלום ואמר לו "זו אזהרה אחרונה, והחולי של אשתך היה הסימן לכך", מה שגרם לרב מרדכי לשלוח שליח לקניית הספר בדחיפות מרבי פנחס מיכאל רבה של אנטיפאלע זצ"ל, בתוספת האגרת הזו הנקראת בשם הראוי לה 'אגרת החלום'. וכשקיבל הרב את הספר לידו עשה כפי שצווה (שו"ת מהרי"ב בן לב)

אגרת החלום

אל העיר סלונקי שביוון, היגרו כמות עצומה של יהודים, כך שהוקמו שם מספר קהילות. המהר"י בן לב זצ"ל, כיהן כרבה של אחת הקהילות. באחד מדיוניו של המהר"י בן לב, הוא פסק להרשעתו של אחד מעשירי העיר, בשם ברוך, שהיה

מאנוסי פורטוגל. והנה, בצאת הרב מבית הדין אל רחוב העיר, העשיר ניגש אליו וסטר על פניו. אלא שמחמת יראת העשיר שום אדם לא העז למחות בו על ביזוי כבוד התורה. הרב הסיק מכך שהמצב הרוחני של הקהילה בכי רע, ועל כן מרוב צער, קרע בגדיו וזעק וזעק גדולה ומרה. עוד באותו הלילה בביתו של אברהם קטאלנו הבשם, אחד מבני יהודי העיר, פרצה דליקה, שהתפשטה מהרה על חלקים נרחבים בעיר. מה שהביא לשריפת חמשת אלפים בתים, ושמונה עשרה קהילות, ומאתיים נפשות מישראל. כעבור עשרות שנים, אחד מצאצאיו של אותו עשיר חולם חלום, היה זה רבי מרדכי אשמינאער זצ"ל מחבר ספר 'הדרת מרדכי'. והנה בליל ערב יום הכיפורים עת עסק בלימודו נרדם, ובחלומו ניגש אליו איש מכובד עם זקן גדול, רבי מרדכי נרתע מרוב בהלה, והזקן אמר לו "מה לך נרדם קום קרא אל אלוקים", והרב מרדכי התעורר אלא שאמר לעצמו 'חלומות שוא ידברו'. והנה מרוב עייפות הרב חזר לישון, ושוב התגלה אליו הזקן עם שני אנשים נוספים באומרים "תדע שזה חלום אמת ואל תתייאש" ושוב הפטיר הזקן "פשפש במעשיך כי אני שליח מהעולם הבא במיוחד אליך", וגם הפעם רבי מרדכי ביטל את החלום, אך לא הצליח לחזור לישון. כמו כן, ביום הכיפורים הוא פתח בבכי עצום